



ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 1699/10 - 2011 මාර්තු 28 වැනි සඳුදා - 2011.03.28

(රජයේ බලයපිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු නිවේදන

එල්.ඩී.බී.-3/2006

2006 අංක 06 දරන මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනත

මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින්, 2006 අංක 6 දරන මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනතේ 2 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ සාදනු ලබන රීති.

මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය.

2011 මාර්තු මස 28 වැනි දින,
කොළඹ දී ය.

1. මේ රීති 2011 අංක 1 දරන බලපත්‍ර ලාභී බැංකු සහ ලියාපදිංචි මූල්‍ය සමාගම් ගනුදෙනුකරු හඳුනාගැනීමේ (KYC) සහ ගනුදෙනුකරු පිළිබඳ නිසි උදෙසාගයෙන් ක්‍රියාකිරීමේ (CDD)) රීති යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.

2. මේ රීති (මෙහි මින්මතු "මූල්‍ය ආයතන" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) සියළු බලපත්‍රලාභී බැංකුවලට සහ ලියාපදිංචි මූල්‍ය සමාගම්වලට අදාළ විය යුතුය.

3. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින්, ස්වභාවික හෝ නෛතික පුද්ගලයන් වියහැකි තම ගනුදෙනුකරුවන්ට අදාළ වූ හඳුනාගැනීමේ දත්ත හෝ තොරතුරු ලබා ගැනීමේ කාර්යය සඳහා මේ රීතිවල නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි පරිදි වූ පියවර ගනු ලැබිය යුතුය.

I වන කොටස

සාමාන්‍ය

අ. ස්වභාවික පුද්ගලයින්

4. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් පහත දක්වා ඇති තොරතුරු ස්වභාවික පුද්ගලයින්ගෙන් ලබා ගනු ලැබිය යුතුය :-

- (අ) සම්පූර්ණ නම සහ (විවාහයට පෙර නම වැනි) යම් වෙනත් නම් ;
- (ආ) ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය ;
- (ඇ) ස්ථීර ලිපිනය (සම්පූර්ණ ලිපිනය ලබාගත යුතුය. තැපැල් පෙට්ටි අංකය පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවේ) ;
- (ඈ) දුරකථන අංකය, ෆැක්ස් අංකය සහ විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය ;
- (ඉ) උපන් දිනය ;
- (ඊ) උපන් ස්ථානය ;

- (උ) ජාතිකත්වය හෝ පුරවැසිභාවය (වත්මන් / පූර්ව (කාලය දක්වන්න)) ;
- (ඌ) නිල පුද්ගල හඳුනාගැනීමේ අංකයක් හෝ ගනුදෙනුකරුගේ ඡායාරූපය සහිත වෙනත් අනන්‍යතාපත්‍රයක් (ගමන් බලපත්‍රය, ජාතික හැඳුනුම්පත් අංකය, හෝ රියදුරු බලපත්‍රය) ;
- (එ) රැකියාව, හොඳවනු ලබන රාජ්‍ය ධුරය/තත්ත්වය සහ/හෝ සේවා යෝජකගේ නම ;
- (ඒ) ගිණුමේ වර්ගය.

5. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක් ම විසින් තමන් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද ඉහත තොරතුරුවල සත්‍යතාවය පහත දැක්වෙන කවර හෝ මාර්ගයකින් සත්‍යායනය කළ යුතුය :-

- (අ) උපන් දිනය යම් නිල ලේඛනයක් මගින් තහවුරු කළ යුතුය (උදා : උප්පැන්න සහතිකය, ගමන් බලපත්‍රය, ජාතික හැඳුනුම්පත) ;
- (ආ) ස්ථිර ලිපිනය තහවුරු කිරීම (උදා : උපයෝගිතා බිල්පත්, බදු තක්සේරු වාර්තා, බැංකු ප්‍රකාශ, රාජ්‍ය ආයතනයක් විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ ලිපි, ග්‍රාම නිලධාරී සහතික හෝ ඡන්දදායක ලැයිස්තුවක් මගින්) ;
- (ඇ) ගිණුමක් විවෘත කිරීමෙන් පසු, ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු තහවුරු කරගැනීම සඳහා ගනුදෙනුකරු දුරකථනය මගින් හෝ ලිපියක් හෝ විද්‍යුත් තැපෑල මගින් සම්බන්ධ කර ගැනීම හෝ දෙන ලද තොරතුරුවල සත්‍යතාව පරීක්ෂා කර බැලීම සඳහා නිල කේෂ්ත්‍ර පිරික්සුමක් පැවැත්වීම. තොරතුරු තහවුරු කිරීමේදී විසන්ධි කළ දුරකථනයක්, නොබෙදා ආපසු ලැබුණු ලිපි හෝ සාවද්‍ය විද්‍යුත් තැපෑල් ලිපින අනාවරණය වේ නම් වැඩිදුර විමර්ශනයක් කළ යුතුය ;
- (ඈ) සපයන ලද නිල ලේඛනවල සත්‍යතාවය බලයලත් තැනැත්තකු විසින් කරනු ලබන සත්‍යායනයක් මගින් තහවුරු කර ගැනීම.

සටහන : ඉහත සඳහන් අවස්ථා, තොරතුරුවල සත්‍යතාවය තහවුරු කිරීම සඳහා ඇති සමහර ක්‍රම වන අතර, ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අනන්‍යතාවය පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි වශයෙන් ඉදිරිපත් කළ හැකි සමාන ස්වභාවයේ වෙනත් ලේඛන හෝ තොරතුරුද තිබිය හැකිය.

6. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් සම්මුඛ සාකච්ඡාවන් සඳහා කැඳවා ගත හැකි සහ එසේ කැඳවා ගත නොහැකි දෙආකාරයේම ගනුදෙනුකරුවන් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිඵලදායී, ගනුදෙනුකරු හඳුනාගැනීමේ පටිපාටි අදාළ කරගත යුතුය.

7. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අවදානම් පැතිකඩ පිළිබඳ මූලික තක්සේරුවක් කළ යුතුය. ඉහළ අවදානම් පැතිකඩක් ඇති තැනැත්තන් ලෙස හඳුනාගත් ගනුදෙනුකරුවන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය. එවැනි අවස්ථාවලදී එවැනි ගනුදෙනුකරුවන් සම්බන්ධයෙන් පහත දක්වා ඇති කාරණාද ඇතුළුව අමතර පරීක්ෂණ පැවැත්වීම හෝ අමතර තොරතුරු ලබාගැනීම හෝ කළ යුතුය :-

- (අ) නිල ක්ෂේත්‍ර පිරික්සුම් මගින් කරනු ලබන ස්වාධීන සත්‍යතා තහවුරු කිරීම් වලින් සොයාගන්නා, ගනුදෙනුකරුගේ ස්ථිර ලිපිනය පිළිබඳ සාක්ෂි ;
- (ආ) පුද්ගල නිර්දේශ (එනම්, එම ආයතනයේම වත්මන් ගනුදෙනුකරුවකුගෙන් ලබාගන්නා නිර්දේශ) ;
- (ඇ) ගනුදෙනුකරු පිළිබඳ පූර්ව බැංකු නිර්දේශ ;
- (ඈ) ගනුදෙනුකරුගේ ධන ප්‍රභවයන් ;
- (ඉ) හොඳවන යම් පූර්ව හෝ වත්මන් රාජ්‍ය තත්ත්වයකට (තිබේනම්) අදාළව ගනුදෙනුකරුවන් විසින් සපයනු ලබන විස්තර සත්‍යායනය කිරීම.

8. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින්ම, යම් එක් ගනුදෙනුවක හෝ එකිනෙකට සම්බන්ධිත ගනුදෙනු මාලාවක මුදල් ප්‍රමාණය පහතේ 6 වන වගන්තිය යටතේ නියම කරනු ලැබ ඇති ප්‍රමාණය නොඉක්මවමින් එකවර හෝ වරින්වර සිදුකරනු ලබන ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන්, මේ රීතිවල 4 වන රීතියේ නිශ්චිතව සඳහන් අවම තොරතුරු ලබාගත යුතුය.

ආ. හවුල් ව්‍යාපාර

9. හවුල් ව්‍යාපාරයක් සම්බන්ධයෙන් වන විට සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් එක් එක් හවුල්කරුවන්ගේ අනන්‍යතාවය සත්‍යායනය කළ යුතු අතර, එහි හිමිකාරිත්වය හෝ පාලන බලය දරන ආසන්නතම පවුල් සාමාජිකයන්ගේ විස්තර ද සත්‍යායනය කළ යුතුය.

10. 4 වන සිට 8 වන රීතිය දක්වා වූ රීතිවල ඇතුළත් විධිවිධාන අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව හවුල් ව්‍යාපාර සම්බන්ධයෙන් අනුගමනය කළ යුතුය.

ඇ. ආයතන

11. ගනුදෙනු අනන්‍යතා රීති අදාළ කරගැනීමේදී විවිධ වර්ගයේ ආයතන සම්බන්ධයෙන් වන විට එකිනෙකට වෙනස් වූ අවදානම් මට්ටම් වලට විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් අදාළ කරගත යුතුය.

12. 4 වන රීතියේ සිට 8 වන රීතිය දක්වා වූ රීතිවල ඇතුළත් විධිවිධාන අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව ආයතන සම්බන්ධයෙන් අදාළ කරගත යුතුය.

ඇ.1. සංස්ථායි අස්ථිත්වය

13. සංස්ථායි අස්ථිත්ව සම්බන්ධයෙන් වන විට අවසාන වශයෙන් එකී අස්ථිත්ව පාලනය සහ කළමනාකරණය රඳා පවතින්නේ කවර තැනැත්තන් වෙතද එකී තැනැත්තන් ඇතුළුව එකී ආයතනයේ ව්‍යාපාර කටයුතු සහ වත්කම් පිළිබඳව පාලනය සතුව සිටින තැනැත්තන් හඳුනාගැනීම සඳහා එකී ආයතනයේ පසුබිම පිළිබඳ විමසා බැලීම් ප්‍රධාන මාර්ගෝපදේශය වන්නේය. එහි කොටස් හිමියන්, එය වෙනුවෙන් අත්සන් තබන්නන් හෝ එහි ප්‍රාග්ධනය හෝ මූල්‍ය ආධාරවල වැදගත් කොටසක් ආයෝජනය කළ තැනැත්තන් හෝ අන්‍යාකාරයෙන් පාලනය ක්‍රියාත්මක කරන්නන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය. අයිතිකරු වෙතත් සංස්ථායි අස්ථිත්වයක් හෝ භාරයක් වන අවස්ථාවක එකී අස්ථිත්වයේ හෝ භාරයේ පසුබිම පිළිබඳව සෝදිසි කිරීම සඳහා සහ එහි ප්‍රධානීන්ගේ අනන්‍යතාවය සත්‍යායනය කිරීම සඳහා සාධාරණ පියවර ගැනීමට බාරගැනීම, අරමුණ වන්නේය.

මේ රීතියේ කාර්යය සඳහා “පාලනය” යන්නෙන්, සංස්ථායි අස්ථිත්වය සහ එහි අරමුදල්, ගිණුම් සහ ආයෝජන වැඩිදුර අවසර ලබාගැනීමේ අවශ්‍යතාවයකින් තොරව කළමනාකරණය කිරීමට අවසර ලැබ ඇති සහ අභ්‍යන්තර පටිපාටි සහ පාලන යාන්ත්‍රණය ඉක්මවා යාමට හැකි තත්ත්වයක සිටින තැනැත්තන් අදහස් වේ. යම් සංස්ථායි අස්ථිත්වයක් ව්‍යාපාර වස්තු විනිමය ස්ථානයක ලැයිස්තුගත කොට ඇති අවස්ථාවක හෝ එවැනි ලැයිස්තු ගතකළ සමාගමක පාලිත සමාගමක් වන අවස්ථාවක (අස්ථිත්වය නොව) හඳුනාගත යුතු ප්‍රධානියා ලෙස එකී සමාගම සලකනු ලැබිය හැකිවේ. කෙසේ වුවද යම් තනි පුද්ගලයෙකු හෝ පුද්ගලයන්ගේ කුඩා කණ්ඩායමක් හෝ අන්‍ය සංස්ථායි අස්ථිත්වයක් හෝ යම් භාරයක් හෝ මගින් ලැයිස්තුගත සමාගමක් ඵලදායී ලෙස පාලනය කළ හැකිවේද යන්න සැලකිල්ලට ගත යුතුය. මෙවැනි වාතාවරණයක් යටතේ එකී පාලකයන් ද ප්‍රධානීන් ලෙස සලකා ඒ අනුව හඳුනාගත යුතුවේ.

14. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් පහත දක්වා ඇති තොරතුරු සංස්ථායි අස්ථිත්වයකින් ලබාගත යුතුය. එනම් :-

- (අ) සංස්ථායි අස්ථිත්වයේ නම ;
- (ආ) සංස්ථාගත කිරීමේ සහතිකයේ සහතික පිටපත ;
- (ඇ) සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලියේ සහතික පිටපත ;
- (ඈ) ගිණුමක් විවෘත කිරීම සඳහා වූ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ යෝජනා සම්මතය සහ ගිණුම මෙහෙයවීමට බලය ඇති තැනැත්තාගේ අනන්‍යතාවය ;
- (ඉ) එකී සංස්ථායි අස්ථිත්වයේ ව්‍යාපාර කටයුතුවල ස්වභාවය සහ අරමුණු සහ නිත්‍යානුකූල භාවය ;
- (ඊ) සංස්ථායි අස්ථිත්වයේ ව්‍යාපාර මෙහෙයුම්/කටයුතු සිදුකරන ප්‍රධාන ස්ථානය ;
- (උ) සංස්ථායි අස්ථිත්වය සහ එහි ව්‍යාපාර මෙහෙයුම් කටයුතු කලින් කරගෙන යනු ලැබූ ප්‍රදේශවල හෝ ස්ථානවල විස්තර අදාළ කාල සීමාවන් සමග ;
- (ඌ) සංස්ථායි අස්ථිත්වයේ තැපැල් ලිපිනය ;
- (එ) සම්බන්ධ කරගත හැකි දුරකථන අංකය හෝ ෆැක්ස් අංකය ;
- (ඒ) තිබෙනම්, යම් නිල හඳුනාගැනීමේ අංකය (උදා : සමාගම් ලියාපදිංචි කිරීමේ අංකය, බදු අනන්‍යතා අංකය).

15. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් ඉහත තොරතුරු පහත දක්වා ඇති කවර හෝ මාර්ගයකින් සත්‍යායනය කළ යුතුය :-

- (අ) සංස්ථායි අස්ථිත්වයේ (තිබෙනම්, විගණනය කරන ලද) නවතම මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළිබඳ සමාලෝචනයක් කිරීම ;

- (ආ) ව්‍යාපාර තොරතුරු සේවාවන් හරහා පරීක්ෂණයන් පැවැත්වීමට හෝ ඉදිරිපත් කරන ලද ලේඛන තහවුරු කරමින් පිළිගත් නීතිඥ ආයතනයකින් හෝ ගණකාධිකාරී ආයතනයකින් දෙනු ලබන තහවුරුවක් ලබාගැනීම ;
- (ඇ) සංස්ථායී අස්ථිත්වය විසුරුවා හැර නොමැති බව, නම කපා හැර නොමැති බව, ගණන් බේරා වසා දමා නොමැති බව හෝ අවසන් කර නොමැති බව, නැතහොත් එවැන්නක් සිදුවෙමින් නොපවතින බව සත්‍යායනය කරගැනීම සහ සංස්ථායී අස්ථිත්වයේ මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය සම්බන්ධයෙන් සමාගම් සෝදිසියක් හෝ වෙනත් තොරතුරු විමසීමක් කිරීමට භාරගැනීම ;
- (ඈ) පොදු හෝ පුද්ගලික දත්ත ගබඩා ප්‍රවේශයන් වැනි ස්වාධීන තොරතුරු සත්‍යායන ක්‍රියාවලියක් භාවිතා කිරීම ;
- (ඉ) පූර්ව බැංකු නිර්දේශ ලබාගැනීම ;
- (ඊ) ප්‍රායෝගිකව කළ හැකි අවස්ථාවන්හිදී සංස්ථායී අස්ථිත්වයට යාම ;
- (උ) දුරකථන, තැපෑල හෝ විද්‍යුත් තැපෑල මගින් සංස්ථායී අස්ථිත්වය සම්බන්ධ කර ගැනීම.

16. යම් සංස්ථායී ගනුදෙනුකරුවෙකු වෙනුවෙන් ගිණුමක් විවෘත කරන අනුයෝජිතයෙකු එකී සංස්ථායී ගනුදෙනුකරුගේ නිලධාරියකු නොවන්නේ නම් එකී අනුයෝජිතයාගේ අනන්‍යතාවය හා කීර්තිය පිළිබඳ සත්‍යතාව තහවුරු කරගැනීම සඳහා සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින්, හැකි සියළු පියවර ගත යුතුය.

ඇ 2. විශ්‍රාම වැටුප් වැඩසටහන් හෝ විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ වැඩසටහන්

17. විශ්‍රාම වැටුප් වැඩසටහන් සහ විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ වැඩසටහන් සම්බන්ධයෙන් වන විට, භාරකරු හෝ සම්බන්ධතාව මත පාලන බලය ඇති වෙනත් යම් තැනැත්තකු (උදා : අද්මිනිස්ත්‍රාත්කරු, වැඩසටහන් කළමනාකරු හෝ ගිණුම් අත්සන් කරුවන් වැනි) ප්‍රධානියා ලෙස සැලකිය යුතු අතර, ඔවුන්ගේ අනන්‍යතාවන් තහවුරු කරගැනීම සඳහා මූල්‍ය ආයතන විසින් අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය. එකී වැඩසටහන් සම්බන්ධයෙන් 4 වන රීතියේ සිට 8 වන රීතිය දක්වා වූ රීතිවල විධිවිධාන අවශ්‍ය වෙතත් සම්බන්ධ අදාළකරගත යුතුය.

ඇ 3. සමිති සහ සමූපකාර

18. සමිති සහ සමූපකාර සම්බන්ධයෙන් වන විට, සංවිධානයේ වත්කම් කෙරෙහි පාලනය ක්‍රියාත්මක කරන හෝ ඒ කෙරෙහි වැදගත් බලපෑමක් කළ හැකි හෝ තැනැත්තෙකු ප්‍රධානියා විය යුතුය. මෙහි දී බොහෝ විට මණ්ඩල සාමාජිකයින් හෝ විධායක නිලධාරීන් හෝ ගිණුම් අත්සන්කරුවන් ඇතුළත් වේ.

ඇ 4. පුණ්‍යායතන, සමාජ සහ සංගම්

19. පුණ්‍යායතන, සමාජ සහ සංගම් සම්බන්ධයෙන් වන විට ආයතන සමග යටත් පිරිසෙයින් ගිණුම් අත්සන්කරුවන් දෙදෙනෙකු හඳුනා ගැනීමටත් ඔවුන් පිළිබඳ තොරතුරුවල සත්‍යතාවය තහවුරුකර ගැනීමටත් මූල්‍ය ආයතනය විසින් සාධාරණ පියවර ගත යුතුය. සංවිධානයේ වත්කම් කෙරෙහි පාලනය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන හෝ වැදගත් බලපෑමක් ඇති කළ හැකි හෝ තැනැත්තකු එහි ප්‍රධානියා විය යුතුය. මේ සම්බන්ධයෙන් බොහෝ විට පාලක මණ්ඩලයේ හෝ කමිටුවේ සාමාජිකයින්, සභාපති/මූලාසනය හොබවන තැනැත්තා, අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් හෝ කළමනාකරණ මණ්ඩලය, භාණ්ඩාගාරික සහ සියළු අත්සන්කරුවන් ඇතුළත් වේ.

20. සම්බන්ධව සිටින තැනැත්තන් ආයතනයේ සැබෑ නියෝජිතයින් බව තහවුරු කරගැනීම සඳහා සියළු අවස්ථාවලදී ස්වාධීන විමසීම් කළ යුතුය. ආයතනයේ පරමාර්ථ පිළිබඳව ස්වාධීන තහවුරු කිරීමක් සිදුකළ යුතුය.

ඇ. භාර, නාමිකයන් සහ විශ්වාසීත ගිණුම්

21. ගනුදෙනුකරු වෙනත් ගනුදෙනුකරුවකුගේ නම භාවිතා කරමින් ඉදිරි පාර්ශ්වය ලෙස කටයුතු කරන්නේද නැතහොත් වෙනත් තැනැත්තකු වෙනුවෙන් භාරකරුවකුගේ හෝ, නාමිකයකුගේ හෝ අතරමැදියකුගේ හෝ තත්ත්වයෙන් ක්‍රියාකරන්නේද යන්න සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් ස්ථාපිත කරගත යුතුය. එය එසේ වන්නේ නම් යම් අතරමැදියන්ගේ සහ ඔවුන් ක්‍රියාකරන්නේ යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන්ද එකී තැනැත්තාගේද අනන්‍යතාවය පිළිබඳ සැකීමට පත්විය හැකි අන්දමේ විස්තර, ලබාගැනීම සහ භාරයේ ස්වභාවය හෝ පවත්නා වෙනත් යම් වැඩපිළිවෙලවල විස්තරද විශේෂයෙන් භාරකරුවන්, ප්‍රදායකයන්, දීමනාකරුවන් සහ ප්‍රතිලාභීන්ද ඇතුළත්වූ භාරය හඳුනාගැනීම ද මූලික අවශ්‍යතාවක් වන්නේය.

22. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් භාරකරුවන්, භාරයේ ප්‍රදායකයන්, භාරය සඳහා වත්කම් වලින් දායකවන්නන්ද ඇතුළුව යම් ආරක්ෂකයන්, ප්‍රතිලාභීන් සහ අත්සන්කරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු සත්‍යායනය කරගැනීමට සාධාරණ පියවර ගත යුතුය. ප්‍රතිලාභීන් නිර්වචනය කරන අවස්ථාවේදී ඔවුන්ගේ අනන්‍යතාවය තහවුරු කරගත යුතුය.

23. පදනමක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් එහි නිර්මාතෘ, කළමනාකරුවන්, අධ්‍යක්ෂකවරුන් සහ ප්‍රතිලාභීන්ගේ අනන්‍යතාවය තහවුරු කරගත යුතුය.

ඉ. ප්‍රතිලාභී අයිතිකරුවන්

24. එක් එක් සිද්ධියේ අවස්ථානුගත කරුණු සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් පසු ප්‍රතිලාභී අයිතිකරුවන් හඳුනාගැනීම සඳහා ගන්නා ලද පියවරවල යුක්ති සහගත භාවය සාධාරණීකරණය කිරීමට සෑම මූල්‍ය ආයතනයකටම හැකි විය යුතුය. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් ප්‍රතිලාභී අයිතිකරුවන්ගේ අනන්‍යතාවය සහ ප්‍රතිලාභී අයිතිකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු සම්බන්ධයෙන් ගණුදෙනුකරුවන්ගෙන් වගකීමක් හෝ ප්‍රකාශයක් ලබාගැනීම සලකා බැලිය යුතුය.

ඊ. වෘත්තීමය අතරමැදියන්

25. යම් නීතිඥවරයෙකු, නොතාරිස්වරයෙකු, වෙනත් ස්වාධීන නීති වෘත්තීයයකු හෝ ගණකාධිවරයෙකු හෝ විසින් ගණුදෙනුකාර ගිණුමක් විවෘත කරනු ලබන්නේ යම් ගණුදෙනුකරුවෙකු වෙනුවෙන්ද එකී සෑම තනි ගණුදෙනුකරුවෙකුටම මූල්‍ය ආයතනයක් විසින් හඳුනාගත යුතුය. අතරමැදියා විසින් දරනු ලබන අරමුදල් සම්මිශ්‍රණය වී නොමැති, එහෙත් එක් එක් ප්‍රතිලාභී අයිතිකරුවෙකුට ආරෝපනය කරනු ලැබිය හැකි උප ගිණුම් පවතින අවස්ථාවක එකී අතරමැදියා විසින් දරනු ලබන ගිණුමේ සියලු ප්‍රතිලාභී අයිතිකරුවන් හඳුනාගත යුතුය. අරමුදල් සම්මිශ්‍රණය වී ඇති අවස්ථාවකදී ප්‍රතිලාභී අයිතිකරුවන් හඳුනාගැනීම සඳහා මූල්‍ය ආයතනය තම අවධානය යොමු කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, මූල්‍ය ආයතනය විසින් අතරමැදියා ඉක්මවා සෙවීම අවශ්‍ය නොවන බව අධීක්ෂණ මාර්ගෝපදේශවල දක්වා ඇති අවස්ථා, (උදා : මූල්‍ය ආයතනය මෙන්ම අතරමැදියා ද තම සේවා දායකයින් සම්බන්ධයෙන් නිසි උද්යෝගයෙන් ක්‍රියාකිරීමේ ප්‍රමිති අනුගමනය කළ යුතු අවස්ථා) තිබිය හැකිවේ.

26. ඉහත සඳහන් අවස්ථාවන්හිදී ආයෝජන සමාගමක්, ඒකක භාරයක් හෝ සීමිත හවුල් ව්‍යාපාරයක් සඳහා ගිණුමක් විවෘත කරනු ලබන විටෙක සහ මූල්‍ය ආයතන සම්බන්ධයෙන් අදාළ වන සමාන නිසි උද්යෝගයෙන් ක්‍රියා කිරීමේ අවශ්‍යතා තම සේවාදායක මූල්‍ය සම්බන්ධයෙන් ද අදාළ වන විටෙක පහත දක්වා ඇති අය ප්‍රධානීන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, මූල්‍ය ආයතන විසින් පහත දක්වා ඇති තැනැත්තන් හඳුනාගැනීම සඳහා පියවර ගත යුතුය. එනම් :-

- (අ) අරමුදල ;
 - (ආ) එහි අධ්‍යක්ෂකවරුන් හෝ, එය සමාගමක් වන අවස්ථාවකදී යම් පාලක මණ්ඩලයක් ;
 - (ඇ) එය ඒකක භාරයක්වන අවස්ථාවකදී එහි භාරකරුවන් ;
 - (ඈ) එහි කළමනාකරණ (සාමාන්‍ය) හවුල්කරු ;
 - (ඉ) ගිණුම් අත්සන්කරුවන් ;
 - (ඊ) සම්බන්ධතාවය කෙරෙහි පාලන හැකියාව ඇති වෙනත් යම් තැනැත්තෙක්
- (උදා : අරමුදල්, පරිපාලනය කරන්නා හෝ කළමණාකරු).

27. අන්‍ය වූ ආයෝජන ක්‍රම සම්බන්ධවී පවත්නා විටෙක එසේ කිරීම උචිත අවස්ථාවලදී 25 වන ඊනියේ සඳහන් පරිදි සමාන පියවර ගත යුතුය. ඊට අමතරව අරමුදලේ ප්‍රතිලාභී අයිතිකරුවන්ගේ සහ අරමුදල කෙරෙහි පාලන බලය ඇති සියලු දෙනාගේ අනන්‍යතාවය සත්‍යායනය කරවීම සඳහා යුක්ති සහගත පියවර ගත යුතුය.

28. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් අතරමැදියන් එකී ආයතනයේ තනි පුද්ගල ගනුදෙනුකරුවන් ලෙස සැලකිය යුතු අතර එකී අතරමැදියන්ගේ තත්ත්වය වෙන් වෙන්ව සත්‍යායනය කළ යුතුය. මේ අවස්ථාවන් සම්බන්ධයෙන් 10 වන සහ 11 වන ඊනිවල විධිවිධාන අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව අදාළ විය යුතුය.

උ. වෙනත් වර්ගවල ආයතන

29. මේ ඊනිවල ආ, ඇ 1 - ඇ 4, ඇ, ඉ සහ ඊ යන ශීර්ෂ යටතේ සඳහන් කරනු ලැබ ඇති ගිණුම් සඳහා ප්‍රධානියාගේ අනන්‍යතාවය සත්‍යායනය කරගැනීම පිණිස අවශ්‍ය වන අවශ්‍යතාවන්ට අමතරව පහත දැක්වෙන තොරතුරු ලබාගත යුතුය :-

- (අ) ගිණුමේ නම ;
- (ආ) තැපැල් ලිපිනය ;
- (ඇ) සම්බන්ධකර ගත හැකි දුරකථන හෝ ෆැක්ස් අංකය ;
- (ඈ) තිබේ නම්, යම් නිල හඳුනාගැනීමේ අංකයක් (උදා : සමාගම් ලියාපදිංචි අංකය, බදු අනන්‍යතා අංකය) ;
- (ඉ) ගිණුම් දරන්නාගේ අරමුණු / ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ විස්තර (උදා : විධිමත් ව්‍යවස්ථාවක ඇතුළත්) ;
- (ඊ) ගිණුම් දරන්නාගේ නෛතික පැවැත්ම තහවුරු කළ හැකි ලේඛනවල පිටපත් (උදා : පුනරායතන ලියාපදිංචි කිරීමේ ලේඛනය).

30. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් පහත දක්වා ඇති කවර හෝ ආකාරයකින් ඉහත තොරතුරුවල සත්‍යතාවය තහවුරු කරගනු ලැබිය යුතුය :-

- (අ) ඉදිරිපත් කරනු ලබන ලේඛන තහවුරු කරමින් පිළිගත් නීතිඥ සමාගමකින් හෝ ගණකාධිකාරී සමාගමකින් ලබාගත් වගකීමක් ;
- (ආ) පූර්ව බැංකු නිර්දේශ ලබාගැනීම ;
- (ඇ) පොදු හෝ පුද්ගලික දත්ත ගබඩා හෝ නිලප්‍රභවයන්ට ප්‍රවේශවීම.

උ. හඳුන්වාදෙනු ලබන ව්‍යාපාර

31. කිසිදු මූල්‍ය ආයතනයක්, එකී මූල්‍ය ආයතනයේ KYC පටිපාටිය පාලනය වන්නා වූ ප්‍රමිතීන්ට වඩා දුර්වල ප්‍රමිතීන්ට යටත් හඳුන්වාදෙන්නන් මත හෝ තමා නිසි උද්යෝගයෙන් ක්‍රියා කළ බවට අදාළ වූ ලේඛනවල පිටපත් ඉදිරිපත් කිරීමට අකමැති තැනැත්තන් මත හෝ විශ්වාසය නොතැබිය යුතු ය.

32. හඳුන්වාදෙන්නෙකු මත විශ්වාසය රඳවා සිටින සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින්, එකී හඳුන්වාදෙන්නා මේ රීතිවල දක්වා ඇති ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව අවශ්‍ය නිසි උද්යෝගයෙන් ක්‍රියා කරන, සුදුසු සහ විධිමත් තැනැත්තෙකුද යන්න සැලකිල්ලෙන් තක්සේරු කළ යුතුය.

33. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින්, යම් හඳුන්වාදෙන්නෙකු මත විශ්වාසය රඳවා සිටිය හැකි ද යන්න නිශ්චය කිරීම සඳහා පහත දක්වා ඇති උපමාන භාවිතා කළ යුතුය :-

- (අ) මේ රීතිවල දක්වා ඇති, ගනුදෙනුකරු පිළිබඳ නිසි උද්යෝගයෙන් ක්‍රියාකිරීමේ පරිචයන්ගේ අවමය සමග අනුකූලවීම ;
- (ආ) ගනුදෙනුකරු හඳුනාගැනීම සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ආයතනයක් විසින් අනුගමනය කළ යුතු ගනුදෙනුකරු පිළිබඳ නිසි උද්යෝගයෙන් ක්‍රියාකිරීමේ පටිපාටි ඒ ආකාරයෙන්ම භාවිතා කිරීම ;
- (ඇ) ගනුදෙනුකරු හඳුනාගැනීම සඳහා සකස්කරගත් ක්‍රම විධිය කෙතරම් විශ්වසනීයද යන්න පිළිබඳව තමන් විසින්ම සෑහීමට පත්වීම ;
- (ඈ) හඳුන්වාදෙන්නා ඔහු විසින් බාරගත් පරිදි නිසි උද්යෝගයෙන් ක්‍රියාකරන ලද්දේද යන්න ඕනෑම අවස්ථාවක දී සත්‍යායන කිරීමට ඉඩ ලබාදෙන ලෙසට එකඟතාවන්ට එළඹීම ;
- (ඉ) ගනුදෙනුකරුගේ අන්‍යාත්මක සම්බන්ධ සියලු අදාළ අන්‍යාත්මක දත්ත සහ වෙනත් ලේඛන හඳුන්වාදෙන්නා විසින් වහාම මූල්‍ය ආයතනයට ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර සපයන ලද ලියකියවිලි මූල්‍ය ආයතනය විසින් සැලකිල්ලෙන් සමාලෝචනය කළ යුතුය. එකී තොරතුරු අධීක්ෂණ අධිකාරියේ සහ මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකයේ සමාලෝචනය සඳහා ලබාදිය යුතුය ; සහ
- (ඊ) එය විසින් විශ්වාසය රඳවා සිටිනු ලබන්නේ යම් හඳුන්වාදෙන්නකු මතද එකී හඳුන්වා දෙන්නා ඉහත දක්වා ඇති උපමාන හා සමග දිගටම අනුකූලව සිටින්නේද යන්න සහතිකවීම පිණිස කලින් කල සමාලෝචන පැවැත්වීම.

II වන කොටස

අවශ්‍යතා

34. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින්, පහත නිශ්චිතව සඳහන් කොට ඇති අවශ්‍යතා සමග අනුකූල විය යුතුය :-

ගිණුම් විවෘත කිරීම

(1) පුද්ගල ගිණුම් :

(අ) පහත දක්වා ඇති තොරතුරු ලබාගත යුතුය :-

- (i) අන්‍යාත්මක ලේඛනයේ පෙන්නුම් කරන පරිදි සම්පූර්ණ නම ;
- (ii) අන්‍යාත්මක ලේඛනය ජාතික හැඳුනුම්පත, වලංගු ගමන් බලපත්‍රය හෝ වලංගු රියදුරු බලපත්‍රය ආදී වශයෙන් නිශ්චිතව සඳහන් කළ යුතුය ;
- (iii) අන්‍යාත්මක ලේඛනයේ පෙන්නුම් කරන පරිදි ස්ථීර ලිපිනය, පිළිගනු ලැබිය යුතු වෙනත් යම් ලිපිනයක් මාස තුනකට වඩා පැරණි නොවූ උපයෝගීතා බිල් පතක් මගින් තහවුරු කළ යුතුය. උපයෝගීතා බිල්පත් දැක්වීමේදී විදුලි බිල්පත්, ජල බිල්පත්, ටෙලිකොම් බිල්පත් හෝ වෙනත් ස්ථාවර රැහැන් දුරකථන බිල්පත් ආදී වශයෙන් නිශ්චිතව දැක්විය යුතුය. තැපැල් පෙට්ටි අංක පිළිනොගත යුතුය. බාරේ යවා ඇති බිල්පත් සම්බන්ධයෙන් දේපළ අයිතිකරුගේ කැමැත්ත සහ ලිපිනය තහවුරු කරගැනීමේ වෙනත් අදාළ ලේඛන ලබාගැනීම අවශ්‍ය වේ ;

- (iv) දුරකථන අංකය, ෆැක්ස් අංකය සහ විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය ;
- (v) ජාතිකත්වය ;
- (vi) රැකියාව, ව්‍යාපාරය, හොඳවනු ලබන රාජ්‍ය තනතුර සහ සේවා යෝජකයාගේ නම ;
- (vii) ගිණුම විවෘත කරනු ලබන්නේ කුමන කාර්යයන් සඳහා ද යන්න ;
- (viii) අපේක්ෂිත ව්‍යාපාරික පිරිවැටුම/විශාලත්වය ;
- (ix) අනේවාසික විදේශ මුදල් ගිණුම්/අනේවාසික රුපියල් ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් වන විට විදේශ අධිකරණ බල ප්‍රදේශයක් තුළ ගිණුමක් විවෘත කිරීම තෝරා ගැනීමට හේතුව ;
- (x) ප්‍රමාණවත් නිර්දේශ ;
- (xi) අත්සන් සහසායනය කිරීම.

(ආ) පහත දක්වා ඇති ලේඛන ලබාගත යුතුය. (එක් එක් පිටපත, එහි මුල් පිටපත සමඟ සහසාපනය කළ යුතුය)

- (i) මැන්ඩේට් පත්‍රය/ගිණුම විවෘත කිරීමේ පෝරමය ;
- (ii) අනන්‍යතා ලේඛනයේ පිටපත ;
- (iii) ලිපිනය සහසායනය කිරීමේ ලේඛනවල පිටපත ;
- (iv) පුරවැසි නොවන තැනැත්තන්ගේ RNNFC/NRRA/RGFC ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් වලංගු විසා/අවසර පත්‍රයක පිටපත ;
- (v) ගිණුම විවෘත කරනු ලැබුවේ ව්‍යාපාර කටයුත්තක් සඳහා නම් ව්‍යාපාරය ලියාපදිංචි කිරීමේ ලේඛනයේ පිටපත.

(2) හිමිකාරත්ව/හවුල් ව්‍යාපාර ගිණුම් :

(අ) පහත දක්වා ඇති තොරතුරු ලබාගත යුතුය :-

- (i) ලියාපදිංචි කිරීමේ ලේඛනයේ පෙන්නුම්කරන පරිදි සම්පූර්ණ නම ;
- (ii) පුද්ගල ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් වන විට හිමිකරුගේ/හවුල්කරුවන්ගේ පුද්ගලික විස්තර ;
- (iii) ලියාපදිංචි ලිපිනය හෝ ප්‍රධාන ව්‍යාපාරික ස්ථානය සහ හිමිකරුගේ/හවුල්කරුවන්ගේ ස්ථිර ලිපිනය ;
- (iv) සම්බන්ධකරගත හැකි දුරකථන සහ ෆැක්ස් අංක ;
- (v) බදු ලිපිගොනුවේ අංකය ;
- (vi) ප්‍රමාණවත් නිර්දේශ ;
- (vii) අත්සන ;
- (viii) හිමිකාරත්ව පාලනයේ ප්‍රමාණය ;
- (ix) වෙනත් සම්බන්ධිත ව්‍යාපාර අයිතීන්.

(ආ) පහත දක්වා ඇති ලේඛන ලබාගත යුතුය. (එක් එක් පිටපත, එහි මුල්පිටපත සමඟ සහසාපනය කළ යුතුය)

- (i) මැන්ඩේට් පත්‍රය/ගිණුම විවෘත කිරීමේ පෝරමය ;
- (ii) ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි කිරීමේ ලේඛනයේ පිටපත ;
- (iii) හිමිකරුගේ/හවුල්කරුගේ තොරතුරු ලේඛනය ;
- (iv) අනන්‍යතා ලේඛනයේ සහ ලිපිනය සහසායනය කිරීමේ ලේඛනයේ පිටපත්.

(3) සංස්ථා/සීමිත වගකීම් සමාගම් :

(අ) පහත දක්වා ඇති තොරතුරු ලබාගත යුතුය :-

- (i) ආයතනයේ ලියාපදිංචි නාමය ;
- (ii) ආයතනයේ ව්‍යාපාර කටයුතු මෙහෙයුම් කරන ප්‍රධාන ස්ථානය ;
- (iii) තිබේනම්, තැපැල් ලිපිනය ;
- (iv) ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය සහ අරමුණු ;

- (v) දුරකථන/ෆැක්ස්/විද්‍යුත් තැපැල් අංක ;
- (vi) බදු ලිපිගොනු අංකය ;
- (vii) බැංකු නිර්දේශ ;
- (viii) පුද්ගල ගනුදෙනුකරුවන් සම්බන්ධයෙන් මෙන් සියලුම අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ පුද්ගලික විස්තර ;
- (ix) ප්‍රධාන කොටස් හිමියන් සහ ඔවුන්ගේ මූල්‍ය සම්බන්ධතා සහ පාලන බලය ;
- (x) පාලිත සමාගම්/ආශ්‍රිත සමාගම් සහ වෙනත් ව්‍යාපාර සම්බන්ධතා ;
- (xi) අත්සන්.

(ආ) පහත දක්වා ඇති ලේඛන ලබාගත යුතුය. (එක් එක් පිටපත, එහි මුල්පිටපත සමඟ සත්‍යාපනය කළ යුතුය)

- (i) අධිකාරි බලය/ගිණුම විවෘත කිරීමේ පෝරමය ;
- (ii) සංස්ථාගත කිරීමේ සහතිකයේ, 40 වන ආකෘති පත්‍රය හෝ 1 වන ආකෘති පත්‍රයේ සහ සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලියේ පිටපත් ;
- (iii) ගිණුම විවෘත කිරීමට බලය ලබාදුන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ යෝජනා සම්මතය ;
- (iv) 18 වන ආකෘති පත්‍රයේ පිටපතක් ;
- (v) 20 වන ආකෘති පත්‍රයේ පිටපතක් ;
- (vi) (අක්වෙරළ සමාගම් සඳහා අදාළවන) 44 වන ආකෘති පත්‍රයේ පිටපතක් ;
- (vii) (අක්වෙරළ සමාගම් සඳහා අදාළවන) 45 වන ආකෘති පත්‍රයේ පිටපතක් ;
- (viii) ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් අනුමත කළ සමාගමක් වන්නේ නම්, ආයෝජන මණ්ඩල ගිවිසුමේ පිටපතක් ;
- (ix) අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් අනුමත කළ සමාගමක් වන්නේ නම්, අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් අනුමැතිය දුන් ලිපියේ පිටපතක් ;
- (x) කොටස් වෙළඳපොළේ ලියාපදිංචි සමාගමක් නම්, ව්‍යාපාරය ඇරඹීම සඳහාමු සහතිකයේ පිටපතක් ;
- (xi) තිබේනම්, අවසන්වරට විගණනය කළ ගිණුම් ;

සටහන : ඉහත සඳහන් ලේඛන විදේශයක ලියාපදිංචි කරනු ලැබූ සමාගමකටද අදාළ විය යුතුය. ඉහත දක්වා ඇති ලේඛන නොමැති අවස්ථාවකදී ලේඛනමය නොවන ක්‍රම අතරට ණය තොරතුරු කාර්යාංශයෙන් (CRIB) පරීක්ෂා කිරීම, බැංකු නිර්දේශ, ව්‍යාපාරික ස්ථානයට යාම හෙවත් ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාව සහ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ව්‍යාපාර වෙබ් අඩවියට ප්‍රවේශවීම ආදී ඇතුළත්වේ.

(4) සමාජ, සමිති, පුණ්‍යායතන, සංගම් සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන :

(අ) පහත දක්වා ඇති තොරතුරු ලබාගත යුතුය :-

- (i) වාටර් පත්‍රය, ව්‍යවස්ථාව ආදියේ පෙන්නුම් කොට ඇති පරිදි නම සහ ලිපිනය ;
- (ii) යටත් පිරිසෙයින් නිල තනතුරු දරන්නන්, අත්සන්කරුවන්, පරිපාලකයන්, පාලක මණ්ඩලයේ හෝ කමිටුවේ සාමාජිකයන්ගේ හෝ පුද්ගල ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් වන විටෙක මෙන් අස්ථිත්වයේ මෙහෙයුම් කටයුතු කෙරෙහි පාලනය හෝ බලපෑම් කිරීමට හැකියාව ඇති වෙනත් යම් තැනැත්තන් දෙදෙනකුගේ විස්තරාත්මක තොරතුරු ;
- (iii) ගිණුම විවෘත කරනු ලැබුවේ යම් අරමුණක් සඳහා ද එකී අරමුණු, පරමාර්ථ සහ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව නියුක්තව සිටින ක්ෂේත්‍ර ;
- (iv) ආදායම/අරමුදල්වල ප්‍රභවය සහ මට්ටම ;
- (v) වෙනත් සම්බන්ධිත ආයතන/ආශ්‍රිත ආයතන/සංවිධාන ;
- (vi) දුරකථන/ෆැක්ස්/විද්‍යුත් අංකය සහ විද්‍යුත් ලිපිනය.

(ආ) පහත දක්වා ඇති ලේඛන ලබාගත යුතුය. (එක් එක් පිටපත, එහි මුල්පිටපත සමඟ සත්‍යාපනය කළ යුතුය)

- (i) ලියාපදිංචි කිරීමේ ලේඛනය/ව්‍යවස්ථාව, වාටර් පත්‍රය ආදියේ පිටපත් ;
- (ii) පුද්ගල ගිණුමක් සම්බන්ධයෙන් වූ විට මෙන් ගනුදෙනුකරු පිළිබඳ තොරතුරු පෝරමය ;
- (iii) මැන්ඩේට් පත්‍රය/ගිණුම් විවෘත කිරීමේ පෝරමය.

(5) භාර, නාමිකයන්, සහ විශ්වාසන ගිණුම් :

(අ) පහත දක්වා ඇති තොරතුරු ලබාගත යුතුය :-

- (i) සියලු භාරකරුවන්ගේ, ප්‍රදායකයන්ගේ/දීමනාකරුවන්ගේ සහ භාරකරුවන් සම්බන්ධයෙන් වන විට ප්‍රතිලාභීන්ගේ අනන්‍යතා ;
- (ii) ගනුදෙනුකරු ක්‍රියාකරන්නේ ඉදිරි පාර්ශ්වයක් (Front) වශයෙන්ද, නැතහොත් භාරකරුවකු, නාමිකයකු හෝ වෙනත් අතර මැදියකු වශයෙන්ද යන වග.

(ආ) පහත දක්වා ඇති ලේඛන ලබාගත යුතුය. (එක් එක් පිටපත, එහි මුල්පිටපත සමඟ සත්‍යාපනය කළ යුතුය)

- (i) මැන්ඩේට් පත්‍රය/ගිණුම විවෘත කිරීමේ පෝරමය ;
- (ii) භාර ඔප්පුවේ පිටපතක් ;
- (iii) සියලු පුද්ගලයින්ගේ විස්තර.

(6) අනන්‍ය හිමිකාරත්වය :

ව්‍යාපාරය ලියාපදිංචි කිරීමේ බලපත්‍රයේ/අවසර පත්‍රයේ පිටපත. (මුල්පිටපත සමඟ සත්‍යාපනය කළ යුතුය)

ගිණුම් පවත්වාගෙන යාම

1. අපේක්ෂිත ගනුදෙනුකරු පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් අනන්‍යතාවන් ලබාගන්නා තෙක් හෝ ලබාගන්නා තුරු කවර හෝ මූල්‍ය ආයතනයක් විසින් ගිණුමක් විවෘත නොකළ යුතුය. පසුකාලීනව ඉදිරිපත් කෙරෙන තොරතුරුවල විෂමතාවයක් දක්නට ලැබෙනම්, ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරුවල සත්‍යාසත්‍යභාවය තහවුරු කරගන්නා තෙක් ගිණුම අත්හිටුවිය යුතුය.

2. ආරම්භයේ සිටම සටහන් කරගත යුතු ගනුදෙනුකරුවන්ගේ සාමාන්‍ය තොරතුරුවලට ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ව්‍යාපාරය, වෘත්තිය, ආදායම් මට්ටම, ආර්ථික පැතිකඩ, ව්‍යාපාර ආශ්‍රිතයන් සහ වෙනත් සම්බන්ධකම්, අරමුදල්වල ප්‍රභවය සහ ගිණුම විවෘත කරනු ලබන්නේ කවර අරමුණක් සඳහාද එකී අරමුණු යන දේවල් වල විස්තර ඇතුළත් විය යුතුය.

3. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් සියළු අනන්‍යතා සහ ලිපිනයන් සත්‍යායායනය කරන ලද ලේඛනවල, පිටපත් ලඟ තබාගත යුතුය.

4. ඉල්ලුම් පත්‍රයේ දී ඇති ස්ථීර ලිපිනය, ගිණුම විවෘත කිරීමේ ඉල්ලීම ලද ශාඛාවට ඉතා දුරින් වූ ස්ථානයක පිහිටි අවස්ථාවක ඉල්ලීම අධෛර්යමත් කිරීම හෝ ඉවත දැමීම කළ යුතු අතර පිළිගත හැකි හෝ වලංගු හේතුවක් ඉදිරිපත් කරන්නේ නම් මිස ගනුදෙනුකරුවන් පදිංචි ස්ථානයට හෝ ව්‍යාපාරයට ආසන්නව ශාඛාවේ ගිණුම විවෘත කරන ලෙස උපදෙස් දිය යුතුය. එවැනි විශේෂ සිද්ධි ලිපි ගොනුවේ සටහන් කළ යුතුය. ගිණුම විවෘත කිරීමෙන් පසු ලිපිනයේ වෙනසක් කළ විටෙක ගිණුම එකී බැංකුවේ ආසන්නතම ශාඛාවට මාරු කළ යුතුය.

5. යම් ගනුදෙනුකරුවෙකු විසින් එකම බැංකුවේ ගිණුම් දෙකක් හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් විවෘත කරනු ලබන අවස්ථාවක, සියළු ගිණුම් පිළිබඳව අඛණ්ඩව නිසි උද්යෝගය පවත්වාගෙන යාමේ කාර්යය සඳහා එකී ගිණුම් විවෘත කිරීමේ අරමුණ මූල්‍ය ආයතනය විසින් සටහන් කර ගත යුතුය.

6. යම් අපේක්ෂිත ගනුදෙනුකරුවෙකුගේ නම ආගමන හා විගමන පාලකවරයා, රේගු අධ්‍යක්ෂක ජනරාල්වරයා, මහ බැංකුවේ අධිපතිවරයා සහ විදේශ කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යාංශය වැනි රාජ්‍ය බලධාරීන් නිකුත් කොට ඇති හඳුනාගත් සහ චෝදනා ලැබූ ත්‍රස්තවාදී ලැයිස්තුවක හෝ සෝදිසි ලැයිස්තුවක තිබෙන්නේ දැයි සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් සත්‍යායනය කළ යුතුය.

7. අරමුදල් එක් ගිණුමකින් වෙනත් ගිණුමකට මාරු කරන ලෙසට ගනුදෙනුකරුවෙකුගෙන් උපදෙස් ලැබුණු විටෙක, අදාළ ගිණුම් අංක අනාගත විමර්ශණ කටයුත්තකට සහාය ලබාගැනීම පිණිස අභ්‍යන්තරව සටහන් කර ගත යුතුය.

8. ශ්‍රී ලංකාවේ පදිංචි පුරවැසි නොවන/විදේශීය ගමන් බලපත්‍ර හිමි ගනුදෙනුකරුවන් සඳහා විදේශීය මුදල් ගිණුම් සහ තාවකාලික රුපියල් ගිණුම් විවෘත කරනු ලබන විටෙක ඔවුන් දිවයිනේ සිටින කාලය තුළ ඔවුන්ගේ ස්ථීර ලිපිනය ලෙස දේශීය ලිපිනයක් ලබාගත යුතුය. ගමන් බලපත්‍රයේ පිටපත්, වලංගු කාල පරිච්ඡේදය සහිත විසා බලපත්‍රයේ පිටපතක්, විදේශීය ලිපිනය සහ ගිණුම විවෘත කරනු ලැබුවේ යම් කාර්යයක් සඳහා ද, එකී කාර්යය යන සියල්ල ලිපිගොනුවේ තබා ගැනීමට සැලැස්විය යුතුය. විසා බලපත්‍රය අවසන් වූ විට, උචිත උපදෙස් නොලැබුනේ නම් සහ එසේ නොලැබුනහොත් ගිණුමේ ක්‍රියාකාරිත්වය අවසන් වන්නේය. දිවයිනෙන් පිටව යාමේදී ගිණුම වසා දැමීම හෝ එය අනේවාසික ගිණුමකට පරිවර්තනය කළ යුතුය.

ගිණුම පවත්වාගෙන යන කාලය තුළදී සේවාදායකයින් සතුව වලංගු වීසා බලපත්‍රයක් පවත්නා බව සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම සහතික විය යුතුය.

9. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින්, අනේවාසිකයන් සඳහා (විදේශ ගමන් බලපත්‍ර හිමියන්) රුපියල් ගිණුම් විවෘත කරනු ලබන විටෙක ස්ථිර ලිපිනය වශයෙන් සහ සියලු ලිපිගොනු සම්බන්ධයෙන් විදේශ ලිපිනයක් භාවිතා කළ යුතුය. ගිණුමක් විදේශ අධිකරණ බල ප්‍රදේශයක් තුළ විවෘත කිරීමට හේතුව කුමක් ද යන්න සටහන් කරගත යුතුය.

10. නේවාසික පුරවැසි නොවන්නා වූ සියලු රුපියල් ගිණුම් වල ශ්‍රී ලංකා ලිපිනයක් තිබිය යුතුය. ගිණුම් හිමියා පිටරට පදිංචිව සිටින තෙක් විදේශ ලිපිනයක් භාවිතා කළ හැකිය. සියලු මූල්‍ය ආයතනයන්ම විසින් නිසි උද්යෝගයන් ක්‍රියා කිරීමේ ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව, සේවා දායකයා ආපසු පැමිණීමේදී ලිපිනය යාවත්කාලීන කළ යුතුය. හවුල් ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් වන විට, විදේශ ලිපිනයක් භාවිතා කළ හැකි වන්නේ සියලු පාර්ශවකරුවන්ට පිටරට වාසිකව සිටිනම් පමණි. යම් එක් පාර්ශවයක් දිවයින තුළ රැඳී සිටිනම්, දේශීය ලිපිනය පවත්වාගෙන යා යුතු ය.

11. පුණ්‍රායතන සහ ආධාර සපයන සංවිධාන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ ලාභ අරමුණු කරනොගත් සංවිධාන සඳහා ගිණුම් විවෘත කිරීම පිණිස එකී පුණ්‍රායතන සහ ආධාර සපයන ආයතන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ ලාභ අරමුණු කරනොගත් සංවිධාන විධිමත් කිරීමට තත්කාලයේ බලයලත් නියාමක අධිකාරිය වෙත වෙනත් උචිත සහතික ද සමග ප්‍රථමයෙන් ලියාපදිංචි විය යුතු ය. ඔවුන්ගේ මෙහෙයුම් පාලනය කරනු ලබන විශේෂිත නියෝග කෙරෙහි නිසි සැලකිල්ල දැක්විය යුතු ය. එනම්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ බැංකු අධිකෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන අධිකෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සහ විනිමය පාලක විසින් නිකුත් කරන ලද නියෝග.

12. දේශපාලනික වශයෙන් අනාවෘත පුද්ගලයන් සඳහා ගිණුම් විවෘත කිරීමේ දී ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරීත්වයේ අවසර ලබාගත යුතු ය.

මේ ඡේදයේ කාර්යය සඳහා “දේශපාලනික වශයෙන් අනාවෘත පුද්ගලයන්” යන්නෙන්, කැපීපෙනෙන රාජ්‍ය කාර්යයන් භාරදී ඇති ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ පිටරට සිටින පුද්ගලයන් අදහස් වේ. උදා : රාජ්‍ය නායකයන් හෝ ආණ්ඩුවේ ප්‍රධානීන්, ජ්‍යෙෂ්ඨ දේශපාලකයින්, ජ්‍යෙෂ්ඨ රජයේ, අධිකරණ සහ හමුදා නිලධාරීන්, රජයට අයත් සංස්ථාවල ජ්‍යෙෂ්ඨ විධායක නිලධාරීන්, වැදගත් දේශපාලන පක්ෂවල නිලධාරීන්, එවැනි පුද්ගලයන්ගේ හවුල් සාමාජිකයන් හෝ සමීප ආශ්‍රිතයින් සමඟ ව්‍යාපාර සම්බන්ධතා පැවැත්වීම එවැනි පුද්ගලයන් හා සමග පවත්වන සම්බන්ධතා ලෙසින්ම අවදානම් සහිත වේ.

කෙසේ වුවද, මෙය මගින් ඉහත සඳහන් කාණ්ඩ වලට අයත් මධ්‍යම හෝ වඩාත් පහළ මට්ටමෙන් කණිෂ්ඨ නිලධාරීන් ආවරණය කිරීම අදහස් නොකෙරේ.

13. තුන්වන පාර්ශවයන් විසින් ඉතිරි කිරීමේ සහ/හෝ ජංගම ගිණුම් වල තැන්පත් කරනු ලබන මුදල් තැන්පතු සම්බන්ධයෙන් තැන්පත් කරන්නාගේ අනන්‍යතාවය සටහන් කරගත යුතුය. නම, ලිපිනය, වලංගු හඳුනාගැනීමේ අංකය, අරමුණ සහ අත්සන යන දේ අවශ්‍ය විස්තර වේ. එසේ වුවද, ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමට බලය ලබා සිටින ලිපිකරුවන්, ගණකාධිකාරීවරුන් සහ ව්‍යාපාර ආයතන වල සේවා නියුක්තිකයින්, තුන්වන පාර්ශවය යන කාණ්ඩයට අයත් නොවේ.

14. විදේශ මුදල් ගිණුම් වලින් බාහිරාතිමුඛ/විද්‍යුත් මාරුකිරීම් කරනු ලබන විටෙක, එකී මාරු කිරීම් කරනු ලබන්නේ කවර කාර්යයන් සඳහා ද යන්න පිළිබඳව කෙටි විස්තරයක් ද සමග නම, ලිපිනය, හඳුනාගැනීමේ අංකය සහ වැදගත් සහ අර්ථවත් මූලික තොරතුරු ඇතුළත් කරමින් සම්පූර්ණ කරන ලද ඉල්ලුම් පත්‍රයක් මූල්‍ය ආයතනයට ඉදිරිපත් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මෙය විද්‍යුත් මාරුකිරීම් මගින් සිදුකරන දේශීය ගනුදෙනු වලට ද අදාළ වේ.

15. දිවයින තුළට ගෙනෙන විදේශ මුදල් යම් විදේශ මුදල් ගිණුමක බැරට ලබා ගන්නා විටෙක අරමුදල් වල ප්‍රභවය පිළිබඳව අදාළ මූල්‍ය ආයතනය සෑහීමට පත් විය යුතුය.

16. යම් මූල්‍ය ආයතනයක ගනුදෙනුකරුවන් නොවන තැනැත්තන්ට, අයකර ගැනීමේ පදනම මත ආනයන ලිපි (Import Documents) මුදාහරින විටෙක, ගනුදෙනුකරු හඳුනා ගැනීම නිසි ආකාරයට කළ යුතුය. නැතහොත් ගනුදෙනුකරු සමඟ විධිමත් සම්බන්ධතාවක් ගොඩ නගා ගත යුතුය. ඉහත සඳහන් හඳුනාගැනීමට, පුද්ගලයාගේ හෝ ව්‍යාපාරයේ නිවැරදි ලිපිනය ඇතුළත් විය යුතුය.

17. මේ රීති අදාළ වන සෑම මූල්‍ය ආයතනයක් ම විසින් 2011 ජුනි මස 30 දින වන විට අදාළ සියලු තොරතුරු සහිතව සියලු ගිණුම් යාවත්කාලීන කිරීම අවශ්‍ය වන්නේය.

18. අනිවාර්ය වාර්තා කිරීමේ නියමයන් මඟ හැරීම සඳහා ගනුදෙනුකරු වැයම් දරන බව පෙන්නුම් කරන ආකාරයේ වූ, පනතේ 6(අ) වගන්තිය ප්‍රකාර ගැසට් පත්‍රයේ පළකරනු ලබන නියමයන් මගින් නියම කරනු ලබන යම් මුදල් සීමාවකට පහළින් වූ ගනුදෙනු නිරන්තරයෙන් සටහන් කරන ගිණුම්, උචිත ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා මූල්‍ය ආයතනයේ අනුකූලතා නිලධාරියාට වාර්තා කළ යුතුය.

19. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක් ම විසින්, ගිණුම් ගනුදෙනු, සටහන් ගතව තිබෙන ගනුදෙනුකරුගේ සාමාන්‍ය ස්වභාවය සහ තොරතුරු සමඟ අනුකූල බවට සහතික විය යුතුය. යම් අනනුකූලතාවක් වේ නම් ඒ ගැන පරීක්ෂා කළ යුතු අතර නිරවද්‍ය තත්ත්වය වාර්තා ගත කළ යුතුය. අනනුකූල ගනුදෙනු, උචිත ක්‍රියා මාර්ගයක් ගැනීම සඳහා මූල්‍ය ආයතනයේ අනුකූලතා නිලධාරියාට වාර්තා කළ යුතුය.

නව තාක්ෂණය හඳුන්වාදීම

1. අන්තර්ජාල බැංකුකරණය ඇතුළු නිර්නාමිකත්වයට ඉඩ සලසන්නා වූ නව හෝ වර්ධනය වන තාක්ෂණය හේතුවෙන් පැන නැගිය හැකි මුදල් විශුද්ධීකරණ තර්ජන කෙරෙහි සෑම මූල්‍ය ආයතනයක් ම විසින් විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී එකී තාක්ෂණය මුදල් විශුද්ධී කරන ක්‍රම විධි සඳහා භාවිතා කිරීම වැළැක්වීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය. භාණ්ඩ හා සේවා මිලදී ගැනීම සඳහා සහ ATM යන්ත්‍රානුසාරයෙන් මුදල් ලබා ගැනීම ද, අරමුදල්, විද්‍යුත් මාරු කිරීම් මගින් මාරු කිරීම ද සඳහා ගනුදෙනුකරුවන් විසින් භාවිතා කරනු ලබන විද්‍යුත් කාඩ් පත් පිළිබඳව මූල්‍ය ආයතන නිතර විමසිලිමත් විය යුතුය. ක්‍රෙඩිට් කාඩ් පත් පෙර පැටවුම් (pre-loading) කිරීම, විශේෂයෙන් වෙනත් දේවලට අමතරව මුදල් විශුද්ධීකරණය සහ ත්‍රස්තවාදීන්ට මුදල් සැපයීමේ අරමුණු ද සඳහා විශේෂයෙන් භාවිතා කළ හැකි බැවින් ද එසේ කිරීම ක්‍රෙඩිට් කාඩ් පත් අයදා ලෙස භාවිතා කිරීමට ඉඩ සලසන බැවින් ද ඒ සඳහා අවසර නොදිය යුතුය.

2. ක්‍රෙඩිට් කාඩ් පත් වෙළඳුන්ගේ ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය මත විශේෂ අවධානය යොමු කරමින්, පවතින සහ නව ක්‍රෙඩිට් කාඩ් පත් මූලයන් සම්බන්ධයෙන්, ඔබේ ගනුදෙනුකරු හඳුනා ගන්න, සහ ගනුදෙනුකරුවන් සම්බන්ධයෙන් නිසි උද්යෝගයෙන් ක්‍රියා කිරීම, ද යන ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කළ යුතු අතර යම් නීති විරෝධී කටයුතු වල යෙදී සිටින යම් ගනුදෙනුකරුවෙකුට හෝ ගනුදෙනුවකට එරෙහිව නැතහොත් වෙළෙන්දෙකුට එරෙහිව මුදල් ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ උචිත පියවර ගත යුතුය. විශේෂයෙන්, ක්‍රෙඩිට් කාඩ් පත් ගනුදෙනුකරුවන් විසින් මුදල් ගෙවීමේ නීති විරෝධී කටයුතු සඳහා ඒවා භාවිතා නොකරන බවට සහතික වීම පිණිස අන්තර් ජාලය හරහා ඒ තැනැත්තා විසින් කරනු ලබන ගෙවීම් පිළිබඳව සමීප අවධානය යොමු කළ යුතුය.

3. ක්‍රෙඩිට් කාඩ් පත් වෙළඳාම අනුයෝජ්‍යයන් මාර්ගයෙන් කරනු ලබන අවස්ථාවන්හිදී උචිත ඔබේ ගනුදෙනුකරු හඳුනා ගන්න, යන පටිපාටි නිසි පරිදි අදාළ කර ගැනීමට සෑම මූල්‍ය ආයතනයක් ම විසින් වග බලා ගත යුතුය.

4. ගිණුම් විවෘත කිරීම සඳහා තැපැල් මගින් හෝ විද්‍යුත් තැපෑල මගින් ඉල්ලුම්පත් ලැබීමේදී ගිණුම් විවෘත කිරීමට පෙර හෝ සක්‍රීය කිරීමට පෙර සේවා දායකයාගේ සැබෑ අනන්‍යතාවය සටහන් කර ගැනීම කෙරෙහි නිසි සැලකිල්ල දැක්විය යුතුය. කෙසේ වුවද, අපේක්ෂිත ගනුදෙනුකරුට තමා විසින්ම පෙනී සිටීමට නොහැකි හේතුව නිසාවෙන් නිශ්චිත අනන්‍යතා පටිපාටි වලින් වෙන්ව වෙනත් මගක් අනුගමනය කිරීම, නොකළ යුතුය.

5. අන්තරාසිමුඛ ප්‍රේෂණ සමඟ ලැබෙන SWIFT පණිවුඩ (ගෝලීය අන්තර් බැංකු මූල්‍ය විදුලි සංදේශ සඳහා වූ සංගම් පණිවුඩ) සෑම මූල්‍ය ආයතනයක් ම විසින් වර්ෂ 06 ක කාලයක් සුරක්ෂිතව තබා ගත යුතුව ඇත.

6. මුදල් මාරු කරන්නන්/මුදල් ප්‍රේෂණ කරන්නන් විසින් ගිණුම් පවත්වා ගෙන යන අවස්ථාවන්හිදී එකී මුදල් මාරුකරන්නන් විසින්, ඔවුන් වෙත නිකුත් කරන ලද අවසර පත්‍රවල නියමයන් හා කොන්දේසි වලට අනුකූලව මුදල් මාරුකිරීමේ සහ මුදල් ප්‍රේෂණයේ පමණක් නියුක්තව සිටින බවට සෑම මූල්‍ය ආයතනයක් විසින් ම දැන සිටීම අවශ්‍ය වේ. මුදල් මාරු කරන්නන් පනතේ සහ 2005 අංක 05 දරන මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ පනතේ විධිවිධාන වලින් ආවරණය වන නිසාවෙන් ඔවුන් නීතියේ අවශ්‍යතාවන්ට සම්පූර්ණයෙන් අනුකූල වන බවට සහතික වීම මූල්‍ය ආයතන වල කාර්යය වේ. අවසර නොලත් මූල්‍ය ගනුදෙනු වල නියුක්ත වීම, උචිත ක්‍රියා මාර්ග ගැනීම සඳහා මූල්‍ය ආයතනයේ අනුකූලතා නිලධාරියාගේ අවධානයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

විකල්ප ප්‍රේෂණ ක්‍රම (හුන්ඩි, හවාලා ආදී)

විධිමත් මුදල් ප්‍රේෂණ සේවා වලින්, අවිධිමත් සහ අධීක්ෂණයෙන් තොර ජාල හෝ යාන්ත්‍රණ හරහා එක් භූගෝලීය ප්‍රදේශයක සිට වෙනත් භූගෝලීය ප්‍රදේශයකට අරමුදල් හෝ වටිනාකම් මාරු වන අවිධිමත් මාරු කිරීමේ ක්‍රම වෙන්කොට හඳුනා ගැනීම සඳහා සෑම මූල්‍ය ආයතනයක් ම අමතර සෝදිසියකින් පසුවිය යුතුය. අරමුදල් වල ප්‍රභවය නිශ්චය කරගැනීම ඒ හේතුවෙන් අත්‍යවශ්‍ය වන්නේය.

සම්බන්ධිත බැංකු (Corresponding Banks) සහ ෂෙල් (Shell) බැංකු

සම්බන්ධිත බැංකු සමඟ සහ සම්බන්ධිත මූල්‍ය ආයතන සමඟ බැංකු සම්බන්ධතා ආරම්භ කිරීමට පෙර ඒවායේ කළමනාකරණය, ප්‍රධාන ව්‍යාපාර කටයුතු සහ මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම සහ ඒ පිළිබඳ සොයා බැලීම ද සඳහා දරන උත්සාහයන් පිළිබඳව ද මූල්‍ය ආයතනය විසින් ප්‍රමාණවත් තොරතුරු රැස්කළ යුතුය. ගිණුමේ අරමුණ තනිකරම සම්බන්ධිත බැංකු කටයුතු බවද එකී බැංකුව, අදාළ අධිකාරීන් විසින්, එහි නිසි උද්යෝගිභාවය සහ අදාළ රටේ පවත්නා මුදල් විශුද්ධීකරණ කටයුතු වලට එරෙහි ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් නිරන්තර අධීක්ෂණයට භාජන කරනු ලබන බවද යන කාරණා පිළිබඳව සහතිකවීම මූල්‍ය ආයතනයේ කාර්යය විය යුතුය.

ඉතා පහත් මට්ටමේ පවතින, ඔබේ ගනුදෙනුකරු හඳුනාගැනීමේ (KYC) ප්‍රමිති සහිත අධිකරණ බල ප්‍රදේශ තුළ පිහිටි සහ, මුදල් විශුද්ධීකරණ කටයුතු වලට එරෙහිව සහ ත්‍රස්තවාදීන්ට මුදල් සැපයීමට එරෙහිව සටන් කිරීමේදී සහයෝගය නොදක්වන මූල්‍ය ආයතන සමග ව්‍යාපාර කටයුතු වලට ඇතුළත් වීම හෝ එවැනි ව්‍යාපාර කටයුතු පවත්වාගෙන යාම හෝ ඒවාට මුදල් සැපයීම, මූල්‍ය ආයතන විසින් ප්‍රතික්ෂේප කළ යුතුය. තම සම්බන්ධිත මූල්‍ය ආයතන ෂෙල් (Shell) මූල්‍ය ආයතන සමග ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාම බාර නොගන්නා බවට මූල්‍ය ආයතන සහතික වීම ඉතා වැදගත් වේ. විනිමය පාලකවරයාගේ පූර්ව අනුමැතිය නොලබා ෂෙල් (Shell) මූල්‍ය ආයතන සඳහා ගිණුම් විවෘත නොකළ යුතුය.

භාණ්ඩාගාර ගනුදෙනු

විදේශ විනිමය, මුදල් වෙළඳ පොල බැඳුම්කර, සුරැකුම්පත්, අගනා ලෝහ ආදිය හා සම්බන්ධ ගනුදෙනු වලදී පාර්ශ්වයන් විසින් මුදල් විශුද්ධීකරණයට එරෙහි රීති සහ ත්‍රස්තවාදී කටයුතු වලට මුදල් යෙදවීමට එරෙහිව රීති වලට ද අනුකූලව ක්‍රියා නොකරන රටවල්/අස්ථිත්ව සමග ගනුදෙනු කිරීම වැළැක්වීම සඳහා එකී පාර්ශ්වයන් වෙතින් එකී රීති වලට අනුකූලවන බවට තහවුරුවක් ලබා ගැනීම කළ යුතුය.

වෙළඳ මූල්‍යකරණය/ණයවර ලිපි සහ වෙනත් ක්‍රම

වෙළඳාම මත පදනම් වූ මුදල් විශුද්ධීකරණය හා ත්‍රස්තවාදී කටයුතු සඳහා මුදල් යෙදවීම බොහෝ විට ඉන්වොයිස් අයවා ලෙස පරිහරණය කිරීම හා සම්බන්ධ වන අතර, මූල්‍යමය පාරදෘෂ්‍යභාවය හා නීති හා නියෝග මග හැර යාම සඳහා වෙළඳ මූල්‍ය මාර්ග හා භාණ්ඩ භාවිතා කරනු ලැබේ. මෙම පහසුකම් භාවිතා කිරීම වරින් වර විමර්ශනය කළ යුතු වේ. අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන වෙතින් ණය ලබා ගැනීමේ පහසුකම් හෝ ඒවායේ විශාල තැන්පතු හිමි ගනුදෙනුකරුවන් විසින් ඉල්ලනු ලබන පහසුකම් සම්බන්ධයෙන් සුපරීක්ෂාකාරී විය යුතු වේ. මෙවැනි තවත් උදාහරණ වන්නේ සම්බන්ධයෙන් නැති බව පෙනී යන තුන්වන පාර්ශ්වයක් වෙත උත්පාදන පැවරුම, භාණ්ඩ පිළිබඳ විස්තරයකින් තොරව නාම මාත්‍ර ඉන්වොයිස් භාවිතා කිරීම, භාණ්ඩ පිළිබඳ විස්තර සහ උචිත සහය ලියවිලි සැපයීම සම්බන්ධයෙන් නිශ්ශබ්දව සිටීම ද වේ.

III වන කොටස

විවිධ

35. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් තම ආයතනය පනතේ නියමයන් හා අනුකූල වන බව සාක්ෂාත් කිරීම සඳහා වගකිය යුතු අනුකූලතා නිලධාරියෙකු පනතේ 14 වන වගන්තිය ප්‍රකාර පත්කිරීම නියමිත වන්නේය. මෙකී නිලධාරයන් ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ මට්ටමේ නිලධාරයන් විය යුතුය.

36. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින්, තම පටිපාටි හා ක්‍රම පද්ධතියට අනුකූලව ක්‍රියා කරන බව පරීක්ෂා කිරීම සඳහා පනතේ 14 වන වගන්තියේ (i)(ඇ) උප වගන්තිය ප්‍රකාර විගණන කටයුතු පිළිබඳ ක්‍රියාවලියක් ස්ථාපිත කළ යුතුය.

37. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් තම නිලධාරයන් හා සේවා නියුක්තිකයන් මුදල් විශුද්ධීකරණය සහ ත්‍රස්තවාදී කටයුතු සඳහා මුදල් යෙදවීමට අදාළ නීති පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සහ සැක කටයුතු ගනුදෙනු හඳුනා ගැනීම සඳහා තම නිලධාරයන්, සේවා නියුක්තිකයන් සහ අනුයෝජිතයන් පුහුණු කිරීම කළ යුතුය. යම් තැනැත්තන් තම සේවා නියුක්තිකයන් ලෙස බඳවා ගැනීමට පෙර මූල්‍ය ආයතන විසින් ඔවුන් පිළිබඳව සොයා බැලිය යුතුය.

38. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් තම දේශීය සහ විදේශ ශාඛා සහ පාලිත ආයතන දේශීය නීති සහ නියෝග අදාළ කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර යොදා ගන්නා බවට සහ අනුගමනය කරන බවට සහතික විය යුතු අතර මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ කාර්ය සාධක බලකායේ (Financial Action Task Force) නිර්දේශ සමග අනුකූල නොවන හෝ උෞන අනුකූල වන රටවල් තුළ එවැනි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට විදේශ ශාඛාවලට/පාලිත ආයතන වලටද නොහැකි වන අවස්ථාවක එකී කාරණය උචිත ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා මූල්‍ය ආයතනයේ අනුකූලතා නිලධාරියාට වාර්තා කළ යුතුය.

39. සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම විසින් සාපේක්ෂව විශාල වූ හා සංකීර්ණ වූ ද, අසාමාන්‍ය වූ හෝ පැහැදිලිව පෙනෙන ආර්ථික හෝ තෙතික අරමුණක් නොමැතිවූ ද ගනුදෙනු වල පසුබිම දැඩිලෙස සෝදිසි කිරීම සහ පරීක්ෂා කිරීම කළ යුතු අතර එකී පරීක්ෂණ සම්බන්ධ ලිඛිත වාර්තා ලග තබා ගත යුතුය.

40. 14 වන රීතියේ සිට 15 වන රීතිය දක්වා වූ රීතිවල ඇතුළත් විධිවිධාන මෙකී රීති වල 1 වන කොටසේ ඇ3, ඇ4, ඇ සහ ඉ අයිතම වල නිශ්චිතව සඳහන් තැනැත්තන් සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව අනුගමනය කළ යුතුය.

41. මේ රීතිවල

“පනත” යන්නෙන්, 2006 අංක 6 දරන මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනත අදහස් වේ ;

“බලපත්‍රලාභී බැංකුව” යන්නෙන්, 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනත යටතේ බලපත්‍ර ලත් යම් වාණිජ බැංකුවක් හෝ විශේෂිත බැංකුවක් අදහස් වේ ;

“ලියාපදිංචි මූල්‍ය සමාගම්” යන්නෙන්, 1988 අංක 78 දරන මූල්‍ය සමාගම් පනත ප්‍රකාර ලියාපදිංචි වූ මූල්‍ය සමාගම් අදහස් වේ ; සහ

“ව්‍යාපාර වස්තු විනිමය ස්ථානය” යන්නෙන්, 1987 අංක 36 දරන සුරැකුම් පත් සහ විනිමය කොමිෂන් සභා පනත යටතේ බලපත්‍ර ලත් ව්‍යාපාර වස්තු විනිමය ස්ථානය අදහස් වේ.

04-401